

Kristian Højsted, ættaður úr Funningi og giftur til Sands:

Eg eri skelkaður

Orsøkin til hesa mína úttalu er grein í Sosialinum — við mynd enná — 27. mars 1990 undir heitinum »Eitt slag undir beltustaðið«, hvað tað so er! Greiniskrivarin er í lortaspannuni, ja, greinin er líka fúl sum greinar, ið staðið hava í øðrum bløðum, og sum Sosialurin so mannlíga hevur talað ímóti. Havi fingið ábending um at greiniskrivarin er grundringur innan, men havi ongantíð trúð tí, men nú er sjón fyrri søgn.

Mær rennur í hug orðatakið hjá gamla Horatius: »Rek náttúruna út við voldum, hon situr tær tó eftir í holdum«.

Háskúlamaðurin Simun av Skarði sigur einastaðni: Alt, ið menniskja er sett at røkja, og sum kann vera henni til stóran bata og gera hennara tilveru ljósa og gleðifulla, um hon røkir tað væl — alt tað verður hvørjum at litlum gagni, ið fingið hevur ringa uppfostran, tað verður ein fjaldur dýrgripur. Ivaleyst er tí, at av øllum framburðsgreinum er uppfostranin hin týðningarmesta, hon er grundarlagið, sum manna-

ættin byggir á, og tað samfelag, ið ikki ansar eftir henni, men letur hana vera framhjá, sum ein kann fáast við, tá ið einki annað gerst, og sum tað ikki loysir seg at spilla arbeiði og pening uppá, tað samfelag, sum fer soleiðis fram við uppfostranini, fráleggur sær rætt sín at vera í framburðsstarvi hinna fólkasamfelaganna og letur týna røturnar, sum styrkin var at súgvast ígjøgnum.

Danska skaldið Jens Baggesen sigur í yrking síni: »Hin tvær reisir hongdi tjóvurin« frá, hvussu tjóvalysturin kemur aftur hjá hinum ólukkudýrinum, ið var loyst niður úr aftur gálganum, har hann hevði verið hongdur fyrri stuldur.

Rousseau var gott nokk ikki heilt samdur, hann segði: »Alt er gott av náttúruni, men tað spillist undir manna hondum«. Sjálvur hevði hann onga góða uppfostran fingið, og hann, sum livdi í eini tíð, tá hin franski samfelagsbygnaðurin var farin at ridla av rotinskapi.

Hin háskúlamaðurin Rasmus Rasmussen sigur

einastaðni: Menniskjuni eru skapt til at rannsaka og at hava skil á tingunum, tey siggja rundan um seg. Djórini kunnu væl vera slíkum fyrri uttan, tí tey eru soleiðis fyrreikað av náttúruni, at tey ikki hava tað fyrri neyðini, sum vit nevna skil. Júst okkara kropsliga vassli og seini framburður hevur gjøgnum tíðirnar drivið okkum til at fremja og víðka okkara andsmegi við rannsókn av okkum sjálvum og av náttúruni. Víst hava vit fingið mannavit og hugsunarambóð frá skapanum, men tey eru onganlunda fullkomin, tá ið menniskjað er borið í heim, nei, um vit skulu ganga fram andliga, mugu vit við arbeiði fremja okakra andsmegi. Líka sum okkara kropsligu limir mugu brúkast fyrri at duga til arbeiðis, og líka sum teir styrkna við passaligt brúk, soleiðis eisini við okkara, um eg so má taka tí, andslimi, heilinum. Verður hann ikki passaliga brúktur, so verður hann sum ein armur ella eitt bein, ið ikki verður brúkt fyrri uttan kraft til tungt arbeiði.

Slíkt gongur tó ikki an, um vit skulu verða dugandi. Eingin av okkara kreftum má liggja ónytt og minst av øllum hugsunarmegin, sum er hin besta, tann meg, vit hava fram um allar skapningar.

Fyri nú at umvæla og fremja hugsunarmegin er tað, at vit mugu lesa og hoyra við skili. Men hetta fyrisetur eisini, at tað er gott skil í tí, sum lisið og hoyrt verður, og fyrri tey ungu skulu koma í holt við nakað, sum skil er í, er tað vit treingja til vegleiðing av øðrum, tað veri seg av foreldrum ella lærarum.

Martin Luther King sigur í einum av prædiknum sínum: Um hatur verður lønt við hatur, verður haturið í heiminum bara nógv størri. Myrkur kann ikki reka myrkrið, tað kann bara ljósið. Meiri hatur kann ikki beina fyrri hatri, tað kann einans kærleikin. Tað mugu tí vera summi, ið eru nógv vis at spreingja sirkuln, ið fyltur er við illvilja og hatri, og sum liggur allan vegin fram við livsgøtu teirra. Hatur minkar um virðið í einum menniskja, og setur merki í sálina.

lesarabrøv

Vit vita fullvæl, at hatur er ilt og skaðiligt, men alt ov ofta hugsa vit mest u, hvussu ilt tað er at verða hataður. Hetta er ikki heldur so løgið, tá ið hugsað verður um hvønn óbótaligan skaða hatur hevur verið atvoldin til. Av tí at ein maður, ið kallast Hitler, var fullur av haturi, máttu 6 mill. jødar lata liv. Og avleiðingar av haturi, tá ið ein uppstúr hópur av hvitum fór illa við nekarunum, tá ið menniskju møttu krígsins svørtu ræðslum, og tá ið samvitskuleysir einarræðsharrar handfóru Guds skapning órættvist og ræðuliga.

Tá Napoleon sá aftur eftir livsleið síni, segði hann: »Aleksander, Cæsar, Karl Mikli og eg hava bygt stór ríki. A hvønn grundvøll? Jú, á makt. Sprong hús okkara í luftina og loyp ræðslu á børn okkara við höttanum, vit skulu kortini bera yvir við tær. Send grýlkløddu yvirgangskroppar tinar

inn á okkum á náttartið, slá okkum til jarðar og lat okkum liggja hálvdeyðar við gøtuna og vit skulu bera yvir við tær. Men kenn teg samstundis sannferðan um, at vit við evnum okkara at liða, at enda vinna á tær. Og ein dag skal frælsið vera okkara. Tó ikki fyrri okkum einsamøllum skulu vit vinna frælsi, men vit skulu virka soleiðis inn á samvitsku tina, at vit eisini vinna tær frælsi og so gerst sigur okkara tvífoldur«.

Greinin í Sosialinum ger seg inn á eina heila bygd og søgu hennara. Vónandi er so frægt ryggur i nevndini í Sandoyar sýslu javnaðarfelag, at tey koma við eini umbering, og átala útspilling formansins av Funnings fólki og søgu.

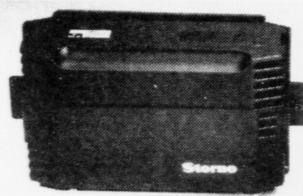
Óhugnaligt at hesin sami, greiniskrivarin, umsitur øll lögreglulmál og trúnaðarmál í einum øki.

Kristian Højsted,
210 Sandi

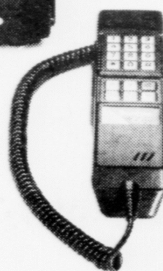
NÝGGJA FERÐSLUTRYGGA

Storno 440 NMT

Bert kr. 13.590,-

Iroknað kostnaðin er monteringssett til bilin og útgørd til handfría nýtslu (Handfree duplex)

Storno 440 kann setast í samband við telefax

Storno er tín trygd fyrri góðsku

H. J. Michelsen Handan Á 6 - Tórshavn - Tlf. 144 14

Tórshavnar Radioservice, tlf. 128 99 - Sørvágs Radiohandil, tlf. 32 614
Contriv Radio, tlf. 55 244 - Radiobúðin, tlf. 47 008 - Elektronikbúðin, tlf. 73 529
Klaksvík Runavík Vági

Føroya fólkaháskúli
og

Filmsfelagið

skipað fyrri almennum skeiði um film og filmshandrit

Skeiðið verður á Háskúlanum í døgnum 9. — 13. apríl.

Arbeidsætlan fyrri allar dagarnar:

kl. 12 — 17: Um leikrit, regi og estetikk — at skapa eitt filmsmál.
kl. 18 — 23: Skriviverkstaður við tilfari hjá luttakarunum sjálvum.

Lærari verður Kirsten Rask, dramaturgur og filmskonsulentur.

Kostnaður kr. 1.050,-.

Innskriving: Føroya Fólkaháskúli tlf. 117 43

Filmsfelagið

Føroya fólkaháskúli